

PROFILE 2 je program pro uchování faktografických dat pro počítač ZX SPECTRUM 48 KB. Slouží k ovládní informací jakéhokoli typu ve formě písmenné nebo číselné. Můžete si určit, zda chcete pracovat s informacemi velkého rozsahu v malém počtu nebo se záznamy záznamů malých.

Program s daty je možné zachovat pomocí hardwaru /pásek - disk/ a modifikovat v kterékoliv chvíli. Samotné záznamy je možné rozdělit do různých skupin, obsahujících každá zvláštní typ informace: jméno, cena, datum...

PROFILE 2 disponuje velkou škálou možností pro modifikaci, manipulaci a tisk dat nebo skupin dat.

První část programu /PRODEM/ obsahuje příklad s daty a slouží pro předvedení možností hlavního programu dříve, než si jej sestavíte podle vlastního uvážení.

Druhá část programu /PROFILE 2 MASTER -" PROFMASTER "/ vám dovolí sestavit schéma pro data a jejich uspořádání tak, že specifikujete třídění do skupin, jejich velikost a typ.

Tento program s daty je možné uchovat na pásece, disku, kopírovat a dále manipulovat. Přečtete si tento návod nejméně jednou celý, než použijete první-předváděcí část /LOAD "PRODEM"/

Prodem:

Obraz vytvořený programem je jakoby pohyblivé okno, kterým se díváte na soubor dat. Dvacet svislých sloupců obsahuje data, první řádek je dělí do skupin. Poslední řádek /bílým písmem/ je ten, na kterém je kurzor. Jména skupin mají 4 písmena, čtverec v opačné barvě je kurzor a úplně vpravo je písmeno P nebo L /P = data zaplokována, L = data volná pro manipulaci/.

Pohyb na obrazovce se provádí horním řádkem kláves /a šipkami ← → ↑ ↓ u SPECTRUM +/. Při normálním používání vytvoří symboly na nich vytištěné, ale při stisknutí tlačítka CAPS SHIFT dostávají zvláštní funkce. Zkuste pohybovat kurzorem při stisknutém tlačítku CAPS SHIFT:

5 - vlevo	/	←	/
6 - dolů	/	↓	/
7 - nahoru	/	↑	/
8 - vpravo	/	→	/

Jestliže se kurzorem dostanete k okraji obrazovky, celý obraz se změní!

Existuje také způsob, jak měnit rychle obraz po celých blocích. K tomu slouží tlačítka CAPS SHIFT 2 vlevo
3 nahoru
4 dolů
9vpravo

a ENTER, který se kurzor posune úplně vlevo každého obrazu, na začátek záznamu /první řádek/ při opětovném stisknutí/.

Naučte se dobře tímto povelům. Všimněte si, že v kterékoliv pozici je opoční řádek s prvními 30 znaky, u kterých je právě kurzor.

Vkládání dalších záznamů

Nejvhodnějším bohem pro vkládání dalších záznamů je na konci stávajícího bloku. S použitím povelů níže použitých budou záznamy vkládány do poradi.

Při vkládání dat se celý záznam rozšiřuje automaticky. Je možné znovuuspořádat celý blok informací. Jestliže záznam chcete upravit, jednoduše pišete přes starý záznam. Mazací příkaz /CAPS SHIFT O/ smaže písmeno, na kterém je kurzor, což zanechá volné místo, tlačítko mezera písmena přeskočí. Pro kompletní vymazání dat si přečtěte část o možnostech pro celý program.

Použití tlačítka ENTER umožní vložení jednotlivých kolonek dat, připravíme si obrazovku pomocí kurzoru, takže blok, do kterého chceme vkládat data je úplně vlevo. Začneme postupně vkládat data, po každém řádku stiskneme ENTER. Používáte přitom možnosti programu, aby údaje byly v zarovnaných sloupcích včetně desetinných míst. Data se nemohou zapisovat nebo měnit, v případě, že blok informací je chráněn /písmeno P v pravém dolním rohu/.

PROFILE 2 má různé možnosti manipulace s daty, ovládané po stisknutí tlačítka CAPS SHIFT.

I. Stisknutím této kombinace se na obrazovce objeví seznam tlačítek - možností ovládní dat. Stisknutí kteréhokoliv tlačítka, které není na seznamu, vrací obraz k záznamu dat. Toto je seznam možností, tak jak by jejich pořadí mělo být využíváno:

CAPS SHIFT - vyvolání seznamu

? Zobrazí počet vložených řádků a množství řádků volných

d Ruší záznam, u kterého se momentálně nachází kurzor, předtím požádá o potvrzení příkazu

f Vybírá jeden nebo více záznamů, který nevyhovuje daným podmínkám

i Vkládá záznam nad současnou pozici kurzoru

l Ochraňuje vložená data /blokuje manipulaci/

n Kontroluje přesnost numerických dat, zda jsou vhodné pro používání ve výpočtech

o Řadí záznamy abecedicky

o Zobrazuje nebo vytiskne vybraný záznam

Musí specifikovat, který záznam a kterou kolonku záznamů chcete zobrazit.

r Nahrazuje hodnotu jedné kolonky záznamů hodnotou vypočítanou, numerickou nebo řetězcovou. Velmi rozhodný příkaz.

s Zachovává PROFILE 2 a jeho obsah pro další použití /SAVE/

t Vypočítá sumu jednoho nebo více numerických kolonek.

v Zobrazí kompletní záznam

z Zobrazí seznam možností programu /? až z/

Program PROFILE 2 vám měl dát příklad, jak je možné zorganizovat záznam dat. Celý záznam se skládá z bloků informací, v daném případě seznamu automobilů.

Je možné jej rozdělit do mnoha menších skupin, celý záznam, skupina dat, jednotlivá písmena.

Celý záznam obsahuje všechny požadované informace o automobilu. Na obrazovce jeden záznam zabírá jeden řádek a každý z řádků má stejnou délku.

Kolonka z každého záznamu má také určenou délku. Každá kolonka obsahuje informace stejného typu, například jedna pouze značku automobilu, jiná typ, třetí rok výroby atd.

PROFILE 2 dovoluje také dotazy kombinované, jako je například vyhledání všech automobilů ALFA ROMEO s cenou vyšší než 8 milionů, nebo snížení ceny všech použitých automobilů. Físt IM7

Pro vytvoření bloku informací tohoto typu je nezbytné se při vytváření komplexu řídit několika pravidly:

1. Jméno každé kolonky musí začínat malým písmenem a obsahovat 4 písmena /ne méně, ne více/
2. Je nutné uvést kolik místa bude záznam v každé kolonce zabírat /počet písmen nebo číslic/
3. Je nutné uvést, jestliže kolonka bude obsahovat informace číselné nebo písmenné. Při číselném typu mohou být záznamy použity k výpočtům a uvádí se počet deset. míst za desetinnou tečkou. Alfabetická kolonka může obsahovat kterýkoliv znak z klávesnice. Bohý fakt, že kolonka obsahuje jedno číslo její kvalifikuje jako číselnou kolonku. Kolonka auso /ročník/ v programu PROFILE je kolonkou alfabetickou. Proto nemůže být použito k výpočtům, i když zápis je v číselné formě.
4. Je nutné uvést počet desetinných míst, se kterými bude také zobrazen výsledek výpočtů - maximální možný počet je 4.

Při vytváření vašeho záznamu s použitím programu PROFILE 2 MASTER je nutné přivést počáteční projekt pro celý záznam k maximální dokonalosti. Při používání tohoto programu a komplikovanějších možnostech je nutné uvádět jména kolonek v přesném znění, bez ohledu na to, zda je to kolonka numerická nebo alfabetická. Chyby nejsou nebezpečné pro samotná data, ale každopádně nepříjemné

POUŽÍVÁNÍ MOŽNOSTÍ MANIPULACE

Jestliže jste vypnuli počítač, zapněte jej znovu a zvláště program PROFILE. Čtete pozorně tuto část a zkontrolujte výsledek každé operace. Každá část se ovládá tlačítkem CAPS SHIFT a příslušným písmenem. Nezapomente, že počítač nemůže být v režimu CAPS LOCK při používání programu.

- g INFORMACE - zobrazí množství vložených řádků a ohlásí kolik místa je ještě v paměti volného /počet řádků/.

- PROFILE 2 se rozšiřuje automaticky tak, jak přibývají další informace až do doby, kdyse rozhodnete některé údaje vymazat a nahradit je jinými.
- d ZRUŠENÍ ZÁZNAMU - tento příkaz pracuje okamžitě po zobrazení konkrétního údaje, který si určíme nastavením kurzoru. Základou by mělo být záznamy nerušit dokud to není nezbytně nutné. Momentálně nikdy nemůžete vědět, jestli informace nebude potřebná v budoucnu. Můžete si také určit jednu kolonku k tomu, aby obsahovala data bez okamžité potřeby. V programu PROFILE je například možné vytvořit kolonku vend /prodej/ a ukládat do ní záznamy o prodaných vozidlech.
- f VYHLEDÁVÁNÍ - tento příkaz umožňuje definovat podmínky pro vyhledávání. Zobrazí se nejdříve a/ podmínka k určení podmínek vyhledávání
b/ poslední určená podmínka

Máte tři možnosti:

1. Stisknete tlačítko Enter, a proto, že žádné podmínky vyhledávání nebyly stanoveny, objeví se kompletní záznam. Příkaz se tedy zachoval stejně jako příkaz v až da to, že zobrazení začíná od prvního řádku záznamu.
2. Stisknete 1. Bude použita předchozí podmínka pro vyhledávání.
3. Napíšete novou podmínku.

Zde jsou některé příklady podmínek akceptovatelných pro PRODEM

```
case = " FIAT " /výrobce = " FIAT " /
modl = " UNO " /model = " UNO " /
prez = 5 000 AND anno = 1984 /cena 5 000 A ročník = 1984/
```

Jak vidíte, tento příkaz je velmi silný, ale v případě, že podmínky vyhledávání byly špatně formulovány, začnou se dít podivné věci a na obrazovce se objeví informace NONSENCE IN BASIC /nesmysl v jazyku BASIC/. Není nutné se obávat, vaše data jsou nedotčena a můžete se k nim vrátit po napsání příkazu GO TO 400. Zásady k definování podmínek jsou:

1. Jména kolonek musí být psána přesně tak, jak se objeví v záhlaví.
2. AND, OR, NOT /jiné než/, = /menší nebo stejné/, %= /větší nebo stejné/, musí být napsány pomocí povelových tlačítek a ne jednotlivými písmeny.
3. Je možné současně používat pro vytvoření podmínek data numerická i alfabatická s tím, že musí být v uvozovkách. Podmínka musí samozřejmě vyhovovat typu záznamu. /Numerický - alfabatický/
4. Při vyhledávání bude použito pouze čísel uvedených v uvozovkách.
Takže modl = " 1 " /model = " 1 " / bude platit i pro modely 127,128,132.
To pomáhá třídit a rozšiřovat možnosti výběru.
5. Používejte závorek k lepšímu objasnění podmínek.
6. Je možné používat mezer, kromě těch, které by byly v pojmenování kolonek nebo na začátku těchto pojmenování. PROFILE 2 přehledně mnoho chyb. Pro ty, které jsou příliš veliké, použijte GO TO 400.

Použivatelé PROFILE 2, kteří mají zkušenosti s jazykem BASIC, nebudou mít s definováním podmínek potíže ani když budou vícenásobné, protože jejich struktura je identická s jazykem BASIC pro SINCLAIR SPECTRUM.

Pro méně zkušené připomínáme, že AND se používá pro spojení dvou nebo více podmínek. OR jestliže stačí, že jedna ze dvou podmínek bude splněna, NOT, zápor, pomůže vyhledat záznam, který je jiný než dané podmínky.

```
- modl = " PRISMA " AND prez = 8000 000
  /model = " PRISMA " AND cena = 8000 000/ vybere všechny
  automobily PRISMA, jejichž cena je větší než 8000 000
```

- modl = " PRISMA " OR MODL = " UNO "
model = "PRISMA " nebo MODEL = "UNO " vybere všechny automobily PRISMA a UNO.

case = " FIAT " AND NOT modl = " PANDA "
/výrobce FIAT kromě modelu PANDA/ vybere všechny automobily FIAT kromě modelu PANDA.

- i. Vkládání dalších dat. Tento příkaz je prováděn okamžitě, umísťuje se mezi řádek s kurzorem a následující řádky, aby vytvořil volný řádek. Kurzor se tím přemístí na začátek tohoto řádku, aby dovolil vkládání nových dat. Samozřejmě nemůžete vkládat nový řádek, dokud nedokončíte předešlý a samozřejmě, jestliže pro data už v paměti není místo.
- l Chránění záznamu. Tato možnost chrání údaje v záznamu, nebo je naopak uvolňuje pro manipulaci. Stav je označen písmenem L /volný/ nebo P /chráněný/ v pravém dolním rohu obrazovky.
- n Kontrola číselných údajů. Pro potřebu výpočtů program počítá s tím, že informace jsou platné. Tato možnost provádí kontrolu a případné korekce. Jestliže ji chcete vyzkoušet s programem PROFILE, musí být nejdříve špatná data vložená, například v kolonce " cost " /cena/. Po zvolení možnosti n a určení kolonky "cost" se po chvíli čekání objeví vzkaz "TUTTO REGOLARE" /všechno v pořádku/ nebo se objeví popis chyby. V druhém případě po stisknutí kteréhokoliv tlačítka přemístíte kurzor na záznam s chybou a můžete ji opravit.

Je třeba si uvědomit, že program chybu vyhledává postupně, musíte postup opakovat, dokud se neobjeví vzkaz TUTTO REGOLARE /vše v pořádku/. Jak již bylo zdůrazněno, PROFILE 2 není ve stupni pro zpracování vědeckých výpočtů, nepracuje např. s volnými poli, jako je údaj C. Jestliže chcete vědět, jak pracuje tato možnost, přečtěte si knížku C.A. STEFFI - Otázky informatiky pro XY SPECTRUM - Mc.Graw Hill 1984.

- o Předtím, než budete používat tento příkaz, vložte nějaká nová data. Objeví se informace v CTO ORDINANDO /uspořádává se/, které se ztáhne na FILE ORDINATO /údaje uspořádány/ po ukončení operace. Velká část uspořádávání je hotova za 10 vteřin. čas se zvětšuje s počtem záznamů v paměti. Jestliže používáte tento příkaz často a vkládáte záznam na konec celého bloku informací, řazení vám zabere mnoho času. Stiskněte tedy kterékoliv tlačítko, abyste se vrátili k celému bloku informace. Třídění probíhá uvnitř záznamu a jestliže uspořádáváte celý blok informací, rozveďte pořadí, v jakém jsou údaje řazeny. V programu PROFILE je například kolonka výrobce, které uspořádá pohromadě všechny automobily jedné značky.
- p Tisk. Tento příkaz vám dovolí vytisknout data ve formátu, v jakém si zvolíte. Můžete si zvolit podmínky výběru nebo použít atd. Výstup může být tiskárna, obrazovka, nebo přenosová cesta /stálá paměť - disk atd./.

Jednou výhodou charakteristikou programu PROFILE 2 je to, že si zapamatuje poslední příkaz k tisku, bez udání podmínek, začne tedy tisknout např. netříděné informace, je tedy nutno na obrazovce určit přesně, co má být vytisknuto. Poslední příkaz k tisku není vytištěn, ale může být použit znovu, s použitím příkazu L.

Zde je typický příklad:

casa + " " + modl + " L. " + proz

vytvoří program tohoto typu:

FIAT 127 L. 8 200 000
FORD FINSTA L. 7 350 000 ...

Kolony a skupiny čísel /v uvozovkách/ jsou odděleny " + ". Existují další dvě možnosti pro zvláštní podmínky.

1. Máte např. kolonku cogn /přijmout/ a nome /jméno/, které obsahují "ROSSI" a "WARO". Funkce "jméno" /1/ "+" + příjmení vytiskne N.ROSSI. Je možné použít kteréhokoliv jména dovolené v jazyku BASIC /3 TO 5/, /2 TO/, /TO 4/..., uvědomte si, že T je tlačítko a ne dvě písmena T,O. Obrátte se na návod k počítači Spectrum pro informace se zacházení s řetězci.
2. Je možné získat tištěný záznam na více řádcích, s použitím NŽ, které údaje rozepíšete pro adresové štítky atd.

jméno /1/+"." + příjmení + NS + adr 1 + NS + adr 2 + NS

dostanete

N.ROSSI

VIA GEANAM 10/A

MESSINA

/NS dostanete jako velké N a S/

r VÝPOČET

Toto je nejsilnější příkaz programu PROFILE 2.

Je možné definovat podmínku pro zobrazení informace jako druhou část údaje. Rovnice je podobná příkazu LET v Basicu, ale bez čísla řádku. Např.

cena = cena x 1,10

cena = cena + cena /10

jméno = jméno /TO 12/ + jméno /1/...

Všimněte si, že je možné provádět operace aritmetické i řetězové. Vpravo od znaménka = vložte kombinace platné pro zacházení s kolonkami včetně řetězcových, vpravo pouze jméno kolonky. Každý pokus o jiný postup skončí nápisem NONSENUM IN BASIC, a pro návrat k základnímu záznamu napíšete 30 TO 400.

Struktura výpočtů je stejná, jaká může být používána v BASICU SINCLAIR.

Znaménka + je přičíst
 - odečíst
 / děleno
 . násobeno

Jestliže používáte tyto výpočty, i další, jedobře si zachovat jednu kopii na pásce.

Než použijete příkaz r /výpočty/, zkontrolujte si numerické hodnoty příkazu n.

Výhodný příkaz je např. cena = cena, který nemá všechny údaje v příslušné kolonce /cena/.

PROFILE 2 není projektována jako nástroj k výpočtům a proto přesnost aritmetických výpočtů není vysoká vzhledem k poslednímu desetinnému číslu. Jestliže chcete kompletní přesnost na dvě desetinná místa bude dobře, když nebudete pro výpočty specifikovat tři desetinná místa.

- s. Zachování dat. Tento příkaz zachovává PROFILE 2 včetně dat na kazetu nebo Microdrive. Můžete si zaprvé program zkontrolovat a dále pracuje automaticky. Je doporučeno mít dvě kopie dat pro případ, že by jedna byla poškozena, data je možné obnovit. A jak bylo uvedeno dříve, je dobré mít jednu kopii předtím, než druhou použijeme k výpočtům. Je totiž možné, že při manipulaci s daty je přetvoříte k nepoznání!
- t. Součet. Tento příkaz pracuje pouze v kolonkách numerických. Zpracovává kompletní součet cen bez dalších podmínek, nebo např. jen u aut zn. FIAT /cena = "FIAT"/
/výrobce Fiat/
Podmínka se vloží nejdříve, stejně jako u předešlého příkazu.